

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasi „Osrednje zveze gostilničarskih zadrug na Slovenskem“.

List izhaja 25. vsakega meseca.

Za člane v „Deželni zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno K 20.—. Sicer stane list celoletno K 24.—, polletno K 12.—, četrtletno K 6.—; posamezne številke 2 kroni.

Cena inseratom: 1/4 strani K 4.—, pri večkratnih objavah popust.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Marije Terezije cesta šte. 16.

Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure.

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 5. oziroma do 20. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključ.

Št. 12.

V Ljubljani, 25. decembra 1920.

Leto VII.

Vse cenjene člane zadrug in naročnike, ki so še na dolgu vljudno prosimo, da poravnajo naročnino, da zamoremo plačati tiskarske stroške. Poštne položnice smo svoj čas vsem razposlali. Ne odlašajte, žal bi nam bilo ako bi morali vsled nebriznosti tovarišev list ustaviti. Srečno in veselo novo leto 1921!

Osrednja zveza gostilničarskih zadrug za Slovenijo v Ljubljani.

Uredništvo „Gostilničarja“.

Upravništvo „Gostilničarja“.

I. kongres skupnega jugoslovenskega gostilničarstva v Beogradu.

Jugoslavensko gostilničarstvo se je zbralo dne 15., 16. in 17. novembra v Beogradu, da v glavnem ustanovi čvrste temelje jedinstvenemu stanovskemu delu z našimi tovariši lepe prestolice Beograda in da se nadalje vršijo razprave o vseh stanovskih vprašanjih, od katerih je odvisna gostilniška, kavarniška in hotelirska obrt. Temu kongresnemu zborovanju je prisostvovalo okrog 2000 tovarišev iz vseh krajev naše velike Jugoslavije. Poleg njih naročito službeni poslanci pokrajinskih zvez iz Dubrovnika, Splita, Ljubljane, Zagreba, Sarajeva, Cetinja, Novog Sada, Subotice, Beograda in daljnje Makedonije. Vsled znatnega zakasnenja vlakov so se vršile kongresne razprave en dan kasneje kakor je bilo napovedano, to je 16. in 17. novembra, dočim se je 15. vršila samo predseja zveznih delegatov, na koji se je razpravljalo in pripravljalo o celnem kongresnem materialu. Iz Slovenije

je bilo 18 udeležencev ter so poslale svoje zastopnike organizacije v Ljubljani, Kranju, Celju Trbovljah. Osrednja zveza je bila zastopana po predsedniku g. Fran Kavčiču in tajniku Pintarju, ljubljanska zadruga po podnačelniku g. Fran Krapežu in po članih gospodih: Tonejc, Fiala, Šlachta, Stepič, Habjan, in gospe Kavčičeva in Krapeževa. Iz Kranja gospod načelnik Kuralt in iz Celja gospodje Jakob Šribar, J. Majdič in Martinovič. Ljubljanska direkcija Južne železnice je izletnikom preskrbela poseben voz in s tem pripomogla za udobnejše potovanje na tej sicer dolgotrajni in težavni poti, za kar ji bodi izrečena prisrčna zahvala.

I. kongresni dan 17. novembra.

Ob 9. dopoldne so se zbrali vsi kongresisti v dvorani »Slavije« v domu predsednika srbskega in črnogorskega saveza tovariša Teodora Perišiča od koder so krenili skupno v dvorano hotela Kazina. Ob 10.ih dopoldan so dospeli na kongres odposlanci ministrstva trgovine, ministrstva socijalne politike in ministrstva za prehrano, ter poslanci trgovskih in obrtnih komora iz Sarajeva in Novega Sada in časnikarji. Pred otvoritvijo kongresa je pozdravil z dobrodošlico vse tovariše domačin predsednik Todor Perišič, koji se raduje, da v nekdanji prestolici male Srbije vidi zbrano gostilničarstvo velike Jugoslavije, ponosen, da kot domačin zamore pozdraviti tako veličasten zbor in kliče vsem: Dobro došli v prestolnici Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Ob pol 11.ih otvori predsednik Franjo A. Schmidt zborovanje s sledečim nagovorom: Odlične gospe in gospodje, slavni kongres! Silno sem vzradoščen, da morem predsedovati I. kongresu jugoslovenskega gostilničarstva, koje je pozva-

no v našo prestolnico kraljevsko in prestolno mesto Beograd. Danes se je završilo ravno osem in pol let, ko je hrvatsko-slavonsko gostilničarstvo dalo na tem mestu duška svojim zahtevam. Prva vez za našo veliko stanovsko stvar je bila stvorena v tistih nepozabnih dneh, ko smo zborovali večina naših današnjih slobodnih udeležencev še pod težkim tujskim jarmom. Po velikem delu narodnega ujedinenja je prišlo tudi do ujedinenja raznih stanov, a med prvimi stanovi, ki so se ujediniili v jedno celino, je gostilničarstvo Jugoslavije, koje je danes pohitelo semkaj, da si z jedinstenim nastopom in jedinstvenim delom izvojuje obrtno slobodo in sigurno bodočnost. Po svetovni vojni devastirana njiva gostilničarstva potrebuje popolno regeneracijo, prometni, društveni in socijalni red potrebuje v vseh stanovih javnega življenja napredne in moderne reforme, s hitrimi koraki moramo stopati naprej, ako nočemo zaostati za drugimi uredbami. Med prvimi smo mi, koji smo dospeli vsled rečenih intencij, da odredimo jasne in točne konture našega dela in obstoja. V tem delu ne sme nihče zaostati in zato smo se danes sestali. Evo nas tukaj iz Erceg Bosne, Srbije, Dalmacije, Slovenije, Črne gore, Vojvodine, Hrvatske, Slavonije in Medjimurja, da se vsi z jednako močjo složimo v prosep našega obrtnega stanu, iz katerega izvira nevsahljivi izvor dohodkov občini in državi. Pozdravljamo Vas, tovariši in tovarišice, kakor tudi vas, odlična gospoda, ki zastopate oblastva. Dobro nam došli! Otvarjam prvi kongres jugoslovenskega gostilničarstva, proseč Vsegamogočnega, da blagoslovi naše delo na korist stanu in naše mlade očetnjave, ter vas zajedno prosm, da predno pričeno s kongresnimi razpravami, odpošljemo Njegovemu

kraljevemu Visočanstvu regentu Aleksandru naš kongresni pozdrav in izraz vdanosti in lojalnosti, ter v to ime kličem: Naj živi Njegovo Veličanstvo kralj Peter, naj živi Njegovo Visočanstvo kraljevič Aleksander in naj živi jugoslovensko gostilničarstvo. Z gromkim Živio kralj Peter, živio kraljevič Aleksander, živio jugoslovensko gostilničarstvo je bil odzdravljen pozdravni nagovor predsednika, koji potem predlaga, da se volijo častni predsedniki kongresa, ki so se zbrali iz delegatov vseh pokrajinskih zvez, ter zasedli svoja mesta. Glavnim referentom kongresa imenuje tajnika središnjega saveza Srečka Pavlekoviča, koji predvsem predlaga poslati sledečo brzojavko regentu Aleksandru: Gostilničarji in hotelirji in kavarnarji kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev zbrani na prvem kongresu jugoslovenskega gostilničarstva v prestolnem mestu Beogradu, dovoljujemo si v svoji lojalnosti podati Vašemu kraljevskemu Visočanstvu izraz naše neomajne zvestobe in udanosti napram prejasnemu vladajočemu domu Karagorjevičev! Bog naj poživi Vaše kraljevsko Visočanstvo! — Za kongres: Franjo A. Schmidt za Zagreb, Todor Perišić za Beograd, Franjo Kavčič za Ljubljano.

Brzojavni pozdrav se je z burnimi akklamacijami sprejel in odposlal v konak.

Glavni kongresni referent Pavlekovič očitava nato v obširnem poročilu svrhu pomembne te stanovske manifestacije, koja se je morala neposredno pred volitvami v konstituanto izvršiti, ker se nad vsekupno gostilničarstvo vedno pojavljajo temni oblaki, kateri hočejo našemu obrtnemu stanu škodovati z zadušljivo atmosfero in zato je velevažno, da se naš glas ravno sedaj čuje. Izvestitelj izjavlja, da obstoji napredek našega stanu edino le v močni edinstveni organizaciji, v kateri morajo stati brezizjemno vsi gostilničarji, kavarnarji in hotelirji cele Jugoslavije. Neprijatelji naše obrti so abstinentna društva, razni zdravstveni zbori, zdravniška društva, socijološki zbori itd. koji so si osigurali odločujoča mesta v ministrstvih, ter iz službenih stolic odredjujejo zatiranje gostilničarske obrti. Vse delovanje teh činiteljev proti alkoholu meri vedno le na gostilničarstvo in vse njihove aspiracije za obranitev alkohola imajo smisel vedno le uničenje naših obrti. Kongres mora delovati na to, da izpodbije moč tem elementom, ki izrabljajo provizorno stanje v državi in so se povzpeli do onih mest s kojih zamorejo neopaženo vplivati na zatiranje naših obrtnih uredb. Delovanje teh činiteljev se zdi v javnosti sicer smešno, ter mu nikdo ne pripisuje posebne važnosti ali gostilničarstvo pa vendar le zadevajo njih kolobocije, koje počenjajo iz službenih svojih mest zlorabeči svojo uradno oblast za službo abstinentizma. To dejstvo je potrdil načelnik v ministrstvu financ Robiček, koji je v nekem službenem odgovoru izjavil, da restavracij in kavaren ni

treba, da on že več kot pet let ni bil v kavarni, da tudi drugim ni treba notri zahajati in faktično je gostilničarstvo kmalu občutilo bič tega gospoda Robičeka, ker je bil on glavni boter za davek na poslovni obrt, za takse na zabave itd. Da izpodbijemo tedaj delovanje takih mož, je nalog kongresa opozoriti potom resolucij na to odgovornostne ministre. Navaja nadalje vse nadaljne točke, ki imajo priti do razprav, tako je obrtni zakon, točarinski zakon, vprašanje davka na poslovni obrt, trošarinski davek in druge točke, koje so se že itak v pokrajinski seji v Brodu na Savi natančneje proučile. Nato podeli predsednik kot prvemu delegatu besedo Vlastimiru Mikliču iz Skoplja, koji očrtava razne lokalne želje in potrebe in končava svoje poročilo z zadovoljstvom, da mu je pripadla čast donesti pozdrave svojih tovarišev kongresu, ki naj donese z jedinstvenim delom celokupnemu gostilničarstvu obilo koristi. Nato slede poročila pokrajinskih zvez. Za bosansko - hercegovačko zvezo poda tajnik Rudolf Zahradnik obširni izveštaj v več kot enournem govoru o razmerah gostilničarstva v Bosni in Hercegovini koje su uprav drastične in še iz zastarele avstrijske dobe in v mnogoterih slučajih naravnost neznosne, ter je v odpravo teh razmer koncem svojega markantnega izvajanja predlagal primerne resolucije, katere je kongres soglasno sprejel. Nato poroča poslanik dalmatinskega saveza Josip Solter, ki očitava istotako zelo nezdrave razmere gostilničarstva v Dalmaciji, navaja teror in šikane, koje morajo prenašati dalmatinski tovariši in izraža nado, da bo po nastopu normalnih razmer in sestanku državnega zbora tudi v tem pogledu zasijalo več svobode, ter obeča, da se hočejo tudi Dalmatinci v najkrajšem času do zadnjega organizirati. Izreče h koncu tudi pozdrav onih, ki so še danes pod Italijanom, kar kongressisti z gromkim Živio na znanje vzamejo. V ime saveza za Hrvatsko in Slavonijo poroča tajnik Pavlekovič, ki predočuje z živimi barvami množino nedostatkov, ki se ondi godijo. Vse to oblastva dobro vidijo a za odpravo takih razmer se ne ganejo, navaja tudi delovanje saveza, kateri je za odpravo takih razmer neumorno deloval in zaključuje, da ne sme organizacija odnehati od delovanja na to, da se doseže zaščita gostilničarskega obrta in da se vsakojako točenje vseh pijač zasigura edino le gostilničarsko - kavarnarski obrt. Nato poroča za osrednjo zvezo gostilničarskih zadrug za Slovenijo tajnik Ante Pintar, koji poda izvestja o neprilikah gostilničarstva koje vladajo v Sloveniji. Iz poročila je razvidno, da je zveza za Slovenijo si v svesti svoje naloge, da ne prestando bdi nad dogodki stanovskega stališča. Razvidelo se je, da je v celej Sloveniji mnogo težkih nerednosti za gostilničarstvo, najtežje je obkladana Slovenija z naredbami svoje pokrajinske vlade, koja več kot 9 mesecev zabranjuje

vsako prodajo in točenje žganih pijač, likerjev, konjaka, ruma, itd. in spoznava, da je današnji kongres najkompetentnejši forum, da klerikalni vladi pokaže moč ujedinenega gostilničarstva in da naj zaradi narodnega jedinstva vsekupno gostilničarstvo Jugoslavije nastopi, da se te gostilničarske obrt ubijajoče naredbe ukinejo. Govornik razpravlja nadalje o obćih točarinskih neprilikah tako glede policijske ure, proti zaplembi gostilniških prostorov v stanovanjske svrhe, proti krutemu nalaganju glob za malenkostne prestopke, proti odušakemu nalaganju prispevkov bolniških blagajn in za ustanovitev takih po zadrugah samih, ter v očigled strankarskemu postopanju pokrajinskih vlad, tudi proti tozadevni avtonomiji v Sloveniji in končno za ustanovitev gostilničarske šole v Ljubljani. Za vse posamezne točke predlaga primerne resolucije, katere so bile od kongresa soglasno z burnimi klici Živio Slovenci, sprejeti. Podane resolucije priobčimo na drugem mestu.

Beseda se podeli nato pravnemu zastopniku saveza Srbije in Črne gore dru. Peri Grebencu, koji poda izvestje o delu saveza. Zbrano in markantno očrtuje težkoče in bridkosti, koje je pretrpel srbski narod za časa vojne in ž njim srbsko gostilničarstvo, težko se je zopet dvigniti na bolši stalež, a kakor danes vidi, je nastala v gostilničarskemu stanu edinst in solidarnost, kar da upati v izvojevanje boljše bodočnosti, to nam potrjuje že dejstvo, da so organizacije s skupnim nastopom pretečenega leta izpodbile naredbe o omejitvi točenja pijač in letos nam predpisane dolžnosti davka na poslovni obrt, kjer bi se morale voditi knjige o prodanih pijačah in jestvinah. Vsem takim nakanam, ki se bodo hotele uvesti samo po teoriji brez znanja od praktične strani strokovnjakov in zastopnikov gostilničarstva se bodemo dosledno borili. Današnji kongres je plod dela in početek jedinstvene organizacije, v katerej mora imeti naš stan mogočno zaslonbo in z njo izvojevati srečnejše dneve.

V imenu Vojvodine izveščuje predsednik Novosadske organizacije tovariš Dušan Atanackovič. Opozarja, da so v Vojvodini v veljavi še vedno stari avstro-madžarski zakoni, koji le ovirajo obrtno slobodo, sporoča, da je obća želja, da se čimprej dovede do izjenučenja boljnih in modernih zakonov za hotelsko gostilničarsko obrt, katero ne bo zaviral doseđani policijski sistem. S tem poročevalcem so bili završeni referati pokrajinskih zvez, od kojih se bodo zbrale vse zahteve, da se o njih sestavijo kongresne resolucije, katere se bodo izročile zboru za konstituanto, pristojnim ministrom in tudi vsem narodnim poslancem, da bodo definitivna vlada in parlament že v prvih dneh svojega dela informirani o zahtevah gostilničarstva. Nato se vrši razprava o obdavčenju gostilničarstva o delu abstinentarskih družb in o izjednačenju obrt-

nega zakona, točariških in vinskih zakonov, strokovne šole, o upeljavi jednotnih jedilnih listov in o njih pravi terminologiji, o ustanovitvi gostilničarske središnje banke in o ustanovitvi posebne gostilničarske komore, o katerih poteku in celoti bomo poročali v prihodnji številk. K sklepu referira dr. Pero Grebenac o sklepih in delovanju osrednjega saveza za jugoslovensko gostilničarstvo, ter predlaga točke, katere naj se uvedejo v bodoči obrtni red, tičoč se gostilničarske obrti. Konstatira se tudi, da je bilo na kongres vabljenih tudi mnogo veletrgovcev z vinom, žganjem, tvornice likerjev, ruma in konjaka, vse pivovarne itd. pa se mora z žalostjo opaziti, da ni niti eden teh reprezentantov udeležen, to je znak, da naše veletržtvo, koje ima nas jako rado, kadar spravljamo v denar njihove produkte, a ob času težkih stanovskih borb pa pušča same, to je sramoten čin našega veletržtva.

K sklepu prečita glavni izvestitelj točke kongresnih resolucij, ki so bile že na glavni seji saveza v Brodu sklenjene, tičoč se osobito preuredbe obrtnega in točariškega zakona, sklene pa se, da se te vse zakonske osnove še pred končno redakcijo odstopijo pokrajinskim zvezam gostilničarskih zadrug v proučenje in izjavo njih mišljenja.

Kongresisti pri ministru financ.

Po končanih zborovanjih so se dne 18. novembra podali vsi kongresisti do ministra financ Koste Stojanoviča. Ta je najpreje sprejel s posebno avdienco predsedništvo središnjega saveza, nato pa je pozval vse kongresiste k sebi, ki so napolnili dve kabinetni dvorani. Ministra sta pozdravila predsednika Schmidt in Perišič, nato ga je tajnik Pavlekovič skoraj v polurnem govoru natančno informiral o vseh težnjah in željah gostilničarstva, ter mu razložil natančno vse potrebe vseh pokrajin cele Jugoslavije, kakor so jih poedini referenti na kongresu razložili. Gospod minister je našega referenta z vso pažnjo poslušal, ter je v svojem odgovoru koji je bil poln topline in prožet razumevanja za naše obrtne zadeve in osobito izvajal, da on in ostali ministrski tovariši dobro cenijo od kolike socialne, kulturne, prometne in društvene važnosti je naše obrtno poslovanje, ter zagotavlja, da ima vsekupno gostilničarstvo v njem najboljšega zagovornika. Gospod minister je končno naglašal, da popolnoma soglašja za ureditev samostojne gostilničarske komore in da bo zahtevo pri vladi najodločneje podpiral. Na izvajanje, da se mora pri premembi in izjednačenju točariških zakonov stvoriti napredne, moderne in slobodomiselne uredbe, koje morajo osigurati gostilničarsko kavarniški stroki v takem smislu, da se na tem prometu sigurno gradi eksistenca, so pozdravili vsi kongresisti hrupno ministra, tajnik Pavlekovič pristopi k njemu, si sname svoj kongresni znak in ga pripne ministru,

proseč ga, naj ta znak sprejme od vsekupnega gostilničarstva kot zalog, da je ono vseskozi iverjeno o plemenitih nakanah gospoda ministra in da naj se blagohotno spominja po tem znaku o vseh potrebah težko se borečega gostilničarstva. Nato so gostilničarji zapustili ministrski kabinet.

Po končanih zborovanjih se je naslednji dan vršil v dvorani hotela »Kazine« okrog 2.ge ure popoldan v počast kongresistov svečan banket, kojemu je prisostvovalo okrog 400 tovarišev s častnimi gosti, zastopniki ministrov in trgovskih zbornic. Dvorana in mize so bile krasno prirejene, celi arangement mojstrski, ki daje čast prireditelju. Na banketu se je dvignila prva zdravica Njegovemu Visočanstvu regentu, na kar je glasba intonirala vse tri narodne himne, koje so poslušalci stoje in pevajoč poslušali. Za tem so se vršile še razne zdravice na radost narodnega jedinstva in blagor domovine.

V dvorani hotela »Slavije« se je vršila dne 16. novembra ob 5. popoldne pod predsedstvom tovariša Frana Kržeka, kolodvorskega gostilničarja iz Križevca, plenarna seja vseh kolodvorskih gostilničarjev naše kraljevine. Pri seji so sodelovali tajniki zvez Pavlekovič, Zahradnik in Pintar. Ljubljanska vlada je poslala na to svojega zastopnika. Podala so se izvestja o praktiki, koja obstoji po kolodvorskih restavracijah, iz katerih vseobče se pritožuje, da so današnje uredbe po kolodvorskih restavracijah od strani državnih oblasti in železniških direktij zelo zapušćene in zanemarjene. V časih prejšnjega državnega režima so dobili gostilničarji blago v naravi iz železniških skupnih skladišč po nižani ceni, dobivali brezplačne vozne karte za dobavo robe in osebno potovanje, dobivali so kurjavo in razsvetljavni materijal, a današnje direktije ne dajo nič. Kolodvorski gostilničarji morajo nositi breme na raznih popustih na cenah za železniško osobje, dajati za neznatne cene abonentom hrano, popusta pijač itd., cene se jim maksimirajo, o oni morajo dobavljati živežni materijal po nelzerno visokih cenah, po največ od prekupcev in verižnikov. Odnosaji obratov kolodvorskih gostilničarjev z železniškim uradništvom so zelo težavni in nepovoljni, on se ne sme pritožiti nikdar, on ni gospodar svojega posla, temveč le kot ponižni sluga in se ne more razviti kot sloboden in napreden obrtnik. Kdor ni vaje biti vsakemu, od zavirača pa do generalnega direktorja ali ministra saobraćaja pokoren sluga, ne more biti kolodvorski restavrater, kajti če se ne uklanja vsem do zemlje, prihajajo pritožbe, konvencionalne globe in končno odpustilni dekret. Odnosaji na kolodvorskih restavracijah se morejo preko konstituante temeljito spremeniti, ker sicer gostilničarji, ki vršijo to važno gostilničarsko misijo na prometnih točkah, kakor so kolodvorske gostilne, morajo biti neodvisni in slobodni, ako to niso, ne morejo uspešno vršiti svojih

dolžnosti. Zaključek konference se glasi na to, da imajo vsi kolodvorski restavraterji v najkrajšem času priposlati svojim zvezam obrazložene predloge, zveze jih dostaviti središnjemu savezu jugoslovenskega gostilničarstva, od koder se ima izročiti vse pristojnim ministrstvom za realizacijo vseh važnih predmetov.

Brzjavni pozdravi so došli kongresu: iz Zagreba 4, iz Splita, Dunaja, Zombora, Nikšića, Koprivnice, Maribora, Čačka, Valjeva, Sokobanja, Kraljeva, Vršca in Novega Pazarja.

Kletarski tečaji.

V primeru z drugimi, bolj naprednimi vinorodnimi deželami, je naše kletarstvo še na jako nizki stopnji.

Zaradi tega je zlasti sedaj, ko je nastala potreba, da vino izvažamo, nujno potrebno, da se naši vinogradniki poprimejo boljšega kletarjenja ter da pridelujejo dobro, okusno, čisto in stanovitno vino, ker je drugače nemogoče, s pridelki drugih vinorodnih dežel uspešno konkurirati.

Kaj pomaga gospodarju - vinogradniku še tako lepo grozdje, ako ne zna iz nje pripravi tako pijačo, kakoršno se dandanes po svetu zahteva?

Ravnatoko je tudi za kletarje, vinske trgovce in gostilničarje, ki posredujejo prodajo vina med pridelovalcem in občinstvom, znanje umnega kletarstva, zlasti pravilnega ravnanja s posodo in z vinom neobhodno potrebno, kajti iz najbolj zlahtne kapljice se z nepravilnim ravnanjem lahko naredi najnjudnejša pijača!

Da imajo ukaželjni priliko, se v umnem kletarstvu izučiti, priredi višji vinarški nadzornik B. Skalicky pri državnim vzorni kleti v Novem mestu tekom tekoče zime **več trodnevnih kletarskih tečajev.**

Kdor se misli katerega teh tečajev udeležiti, zglati naj se **tako** pri državnem vinarskem nadzorstvu v Novem mestu.

Ker je število udeležencev za vsak tečaj omejeno, treba se je, komur je na sviri ležeče, čim prej zglati.

Vsak, kdor bo v tečaj sprejet, bo o tem potom posebnega vabila vsaj en teden pred pričetkom tečaja obvešćen.

Državno vinarsko nadzorstvo za Kranjsko v Novem mestu.

Dopisi.

Iz kamniškega okraja. V mesecu oktobru tekočega leta je podelilo okrajno glavarstvo v Kamniku gostilničarsko koncesijo Ivanu Novaku v Št. Vidu pri Prevojah, politični okraj Kamnik. Ta koncesija se je podelila proti pravočasno vložnemu mnenju gostilničarske zadruge. Leto popreje si je izposloval imenovani dovoljenje, da sme točiti vino čez ulico. Tudi proti tej podelitvi je zadruga energično protestirala z utemeljitvijo, da je gostilen že dosti in da se s podelitvijo takih koncesij za točenje čez ulico pospešuje pijan-

čevanje, vendar okrajna politična oblast se na ugovor ni prav nič ozirala in brez nadaljnega vinotoč Ivanu Novaku podelila. Obrtna oblastva namreč ne previdijo, da jim prositelji za vinotoče lezejo počasi notri do popolne gostilničarske koncesije in to seveda vsled dejstva, ker ignorirajo pristojne stanovske organizacije. Na tak način je prišlo tedaj, da se je ugnezdil zopet nov gostilničar, ne radi krajevne potrebe, niti radi njegove lastne eksistenčne potrebe, marveč le radi samogoltnosti in neprevidnosti obrtne oblasti. Proti takemu postopanju morajo zadržuge najodločneje protestirati. V občini Prevoje, katera šteje jedva 500 prebivalcev, so že štiri obstoječe gostilne, komaj četrt ure oddaljeno v Lukovici, pa so zopet štiri gostilne, tako da je sedaj v razdalji 2 km že osem gostilen. Po § 18. obrtnega reda, odstavek 6., se zahteva, da je vpoštevati potrebe prebivalstva, in je-li prostor, v katerem se bo izvrševata obrt, pripraven za to. Povsem je izključeno, da bi se podelitev utemeljevala z ljudsko potrebo, ker jasno mora biti, da je v občini, katera ima samo 500 prebivalcev, da so tu štiri gostilne že skoro preveč. Tudi v tujskem prometnem oziru je podelitev povsem neutemeljena, ker dosedaj obstoječe so zelo dobro obiskovane in nudijo tujcem in letoviščarjem dovoljne in udobne postrežbe. Računati je osobito z dejstvom, da ako se nakopiči na enem kraju preveč gostilen, se vsled manjšega prometa zanemarjajo, ker niso dovolj dobičkanosne, in ravno vsled tega naše gostilničarstvo propada. Zadruga stremi za tem, da, kjer je res potreba in da je to v splošno korist, da se koncesija podeli, nikakor pa ne more odobravati, da se koncesije podeljujejo iz osebnih ozirrov. Gospod Ivan Novak je premožen mož, ima špecerijsko trgovino, trgovino z moko in deželnimi pridelki, lesom, senom, z opeko in cementom, ima tudi javno tehtnico in je s temi trgovinami zaposlen, da je izključeno, da bi se mogel tudi uspešno pečati z gostilničarskim obrtom. Nikar naj se tedaj ne uničuje že dosedanjih gostilničarjev, ki se borijo za svoj skromni obstanek, samo le radi tega, da se zadosti zahtevi že imovitega in na splošno z drugimi trgovinami preobloženega trgovca. Vpoštevati se mora osobito tudi sposobnost njegovega obratovališča. Prostor, ki je namenjen za gostilno, meri še ne 4krat 4 metre, je tedaj tako majhen, da ne zadošča zakonitim predpisom. Omeniti moramo tudi, da stranišča ni v hiši in da bi morali gosti iz gostilne čez dvorišče, kjer se vedno nastavljeni vozovi, hoditi na potrebo in zvečer se lahko poškodovani. Tudi usposobljenosti za gostiln. obrt nima. Paragraf 18. obrt. reda, odst. 2. pravi: Koncesijo je vsekakor odreči, ako so zoper prosilca znane take reči, radi katerih se sme po pravici smatrati, da bi se obrt zlorabljal v pospeševanje pijančevanja. Gospod Ivan Novak je bil v tekočem letu (ne da bi imel še koncesijo) kaznovan radi prestopka naredbe deželne vlade za

Slovenijo, glasom katerem je bilo prepovedano točiti žgane opojne pijače. S tem je dokazal, da je nezanesljiv in da je dana možnost, da bode morda tudi nadalje s prodajanjem žganja kršil tozadevne naredbe. Iz navedenega je razvidno, da podelitev gostilničarske koncesije g. Ivanu Novaku nima zakonite podlage, da uničuje s tem že obstoječe obrate. Ako naj imajo zakonite zadruga še kako ingerenco, tedaj se je iste zadrugi polnomočno poslužiti in naj najenergičneje protestira proti tej nerazumljivi podelitvi. Obrtna oblast v Kamniku ustanavlja nove gostilne kmalu v tem, kmalu v drugem kraju, da si se proti temu izrekajo tako občine kot pristojne organizacije. Tak slučaj se je zgodil lansko leto na Trojanah, letos pa v Št. Vidu, občina Prevoje. Nam je nerazumljivo, kako morejo okrajna oblastva ignorirati vse tozadevne določbe in stremjenja osrednjih kot pokrajinskih oblasti, s katerimi soglašajo tudi naše organizacije, ki merijo na to, število gostilniških obratov po možnosti zmanjševati, kadar je podana v to prilika, n. pr. vsled smrti ali pa kadar so nastale okolnosti, da obrat dalj časa vsled nepotrebe za prebivalstvo počiva ali sploh ne uspeva, da se na ta način neopaženo nepotrebni obrati počasi odstranjujejo in pomore ostalim do primernejšega obrata in boljše oskrbitve, da se pride sucesivno do tega, da bo manj gostilen, pa tiste dobre. Da pa delujejo oblastva prve inšance ravno kontrarno, vzbujajo ogorčenje in kombinacije o vzrokih, ki morejo pristojne faktorje k temu nagibati.

Poročilo delegata za Slovenijo na kongresu gostilničarjev dne 17. novembra 1920 v Beogradu v zadevi točenja žganih pijač.

Slavni zbor!

Ministerijalno naredbo z dne 13. novembra 1919 o omejitvi točenja alkoholnih pijač, je gostilničarstvo v Sloveniji že z ozirom na to, da je bila sklenjena sporazumno z zastopniki interesentov, rade volje upoštevalo in se ravnalo točno po njej. Ob času železničarskega in rudarskega štrajka pa, ko je bilo v Sloveniji skoro cele tri tedne prepovedano vsako točenje alkoholnih pijač, kar je tudi unikum, ki se more le pri nas zgoditi, ko imamo vlado, koja pojmi in črpa vso narodno-gospodarstveno politiko iz idej, suffiranih od abstinentarske družbe, ki si nadevlje smešno ime Sveta vojska, pa je izdala celokupna deželna vlada za Slovenijo dne 5. maja letos naredbo, koje I. § se glasi:

§ I. Prepoved točenja alkoholnih pijač in njih prodajanje v zaprtih steklenicah, izdana z naredbo celokupne deželne vlade z dne 19. aprila 1920, št. 180 U. l., se omejuje na žgane opojne pijače. Prestopki določil tega § se kaznujejo s takojšnjo ustavitvijo obrata. Poverjenik

za notranje zadeve se pooblašča, da sme dovoliti točenje žganih pijač v posameznih planinskih kočah.

Ako tedaj gostilničar, že po okolnostih katerikrat prisiljen podati potrebnemu gostu čašico pristnega domačega žganja, ki se dandanes vsled visoke draginje itak pije le še kot zdravilo, je v nevarnosti, da se mu po takih fanatičnih separatistih zapre obrat in drugi dan že lahko gre kot brezposelni prosit državne podpore.

Ta prepoved je nastala radi tega, ker krmilijo pr nas vladni voz osebe, ki nimajo o življenju, trpljenju in neprilikah obrtnika niti pojma, vodi jih sama strankarska zagrizenost in sovraštvo do gotovih slojev. Na opetovane pritožbe in spomenice se niti ne odgovori, na osebne intervencije pa se je izjavljalo, da se bo točenje alkoholnih pijač še bolj omejilo, da se v Sloveniji še vse preveč pije.

Da to trditev takoj ovržemo in dokazemo, da se je pitje v Sloveniji po vojni rapidno zmanjšalo, povemo, da se je v enem samem okrajnem glavarstvu, t. j. v ljubljanski okolici, prostovoljno odglasilo in izbrisalo v enem letu 60 gostilniških koncesij, na novo ustanovilo pa nobene gostilne. V Ljubljani, v mestu samem, je bilo v teku enega leta opuščeni 6 nekdanj cvetočih obratov, že preje opuščeni in neizvrševani koncesij pa se je desetero proglasilo ugaslim, torej v letih 1919 in 1920 šestnajst obratov ališč opustilo in to pri dejstvu, da se je v Ljubljani prebivalstvo od leta 1918 pomnožilo od 50.000 na 80.000 prebivalcev.

Tak proces se vrši v vsej Sloveniji, torej je trditev o prehudem pijančevanju izmišljarija, osobito v kolikor se hoče to obesiti gostilničarstvu na rovaš. Ni vsak deželni predsednik ali imovit poverjenik, da bi si kupil cele sode ali pa zaboje steklenic dobrega vinca in ga doma po tihem žulil, navadni zemljan si ga more privoščiti le po malem, svojim sredstvom primerno in za to so gostilniške obrti tu, kdor pa zamore, zakaj bi si ga ne privoščil tudi več, gostilničarja pa zato nima nikdo pravice preganjati, dokler ni dokazano, da se je pregrešil zoper predpise, izdane z ministrsko naredbo dne 14. novembra 1919.

Perfidnost naše vlade gre še celo tako daleč, da plačuje ljudi, ki hodijo po deželi in nagovarjajo naše gostilničarje, naj jim dajo čašico žganja, češ, da so bolni itd. Če se jih gostilničar usmili, je že tudi v kazni in najraje imajo kar ti-sočake.

Kavarnarji so bili primorani zvišati cene živlilom, ker drugače ne morejo kriti svojih režijskih stroškov, ker jim je prej točenje likerjev in drugih alkoholov še največ odrinilo. Prepoved točenja je morala tedaj imeti za posledico povišanje cen kavi, čajju, mleku in drugim živlilom, s čemur so prizadeti nedolžni, t. j. taki, ki alkohola ne pijejo. Tako se zboljšuje pri nas socialni položaj.

Pride pa še hujše. Izdana je nova naredba o zvišanju trošarine na žgane pijače. Ni zadosti, da leži po kleteli na stotisoče kapitala v likeriji, rumu in drugih žganjinah. Ob nastopu novega trošarinskega predpisa je bilo zahtevano, da mora vsakdo v 5 dneh od naznanjenih množin plačati tudi ta zvišani davek. Torej, kdor je imel doslej v blagu, katerega spraviti v denar je prepovedano, štiridesettisoč kron, ima danes osemdesettisoč kron. Koliko pri tem izgubi na osušitvi in obrestih, prodajati pa je prepovedano, toda davek pa se redno pobira kakor ob odprtem obratu. Vprašamo, kako se naj še imenuje to postopanje naših oblasti, če ne roparstvo na naš poštenih gostilničarsko-kavarniški stan.

Mnogi so se plačilu nove trošarine naravnost uprli, in naposled imajo tudi prav. Kadar se bo dovolilo spečavanje blaga v denar, takrat naj se zahteva tudi plačilo. Ker pa leži na milijone blaga po kleteh, je zahteva po trošarini nasilstvo.

Zahtevamo, da slavne vlade delujejo vsaj toliko sporazumno in v soglasju, da ne bo eden zahteval davka, drugi pa prepovedal, spraviti v denar dotične predmete, iz katerih prihaja zahtevani davek. Zato predlagamo: Današnji kongres skleni podati ministrstvu notranjih zadev prečitano spomenico z nujno prošnjo, da ukaže urediti točarinske razmere v Sloveniji tako, kakor jih predpisuje naredba ministrstva z dne 15. septembra 1919, razglašena v Službenih Novinah kraljestva SHS, št. 142, izdanih dne 19. novembra novembra 1919.

Poročilo delegata za Slovenijo na gostilničarskem kongresu v Beogradu v zadevi policijske ure.

Slavni zbor!

Kakor smo v Sloveniji v marsičem slobodnega obratovanja prikrajšani in zapostavljeni proti drugim tovarišem v kraljevini SHS je tudi kaznovanje za malenkostne prestopke v gostilniško-kavarniških obratih tako kruto, da tega ne pozna nobena dežela. Za navadni prestopok nekaj četrt policijske ure se nalaga kar po 1000 K globe in v ponavljalnem slučaju se žuga z zatvoritvijo obrata.

Ako pride v gostilno družba, ki ima pri sebi godca in da kdo od družbe zapleše, se zove gostilničarja in odgovornost in nalaga neznosne globe po 500 K in več, to se zgodi po največ na deželi.

V mestih pa, osobito v Ljubljani je policijska ura tisti kazus, okrog katerega se vse vrti. Stražniki imajo strogi nalog niti četrt ure dovoliti ali prezreti ne glede na dejstvo ali okolnost, da se je gostilničar ali kavarnar resno trudil lokale pravočasno izprazniti. Ovdaba se mora podati in najkrutejša globa se naloži, o katere popustitvi noče nobena instanca nič slišati. Trdi se, da kaže gostilničar-

stvo pri malih globali pre malo poslušnosti in da dela to s silnim dobičkom, da so globe po 500 do 1000 K za prestopok policijske ure primerne. Kako pa taka barbarična globa rahlja premoženje posameznika ve le tisti, ki mora od jutra do večera in pozne noči zbirati pare skupaj preden je en dinar, kaj šele stotak ali tisočak. Mali obratovalec ga ne zasluži mesece in pri taki najmanjši nepriliki policijske ure, pa bodi palnjen za ves trud dolgih tednov nazaj. Na tako krutost nismo bili vašeni niti pod tujim jarmom, je tedaj stvar tem grša, ker postopa proti nam lastni sin ali brat, kojemu smo mi dali krmilo v roke.

Zaradi tega prosi slovenska delegacija današnjega kongresa sprejeti sledečo resolucijo:

Na kongresu dne 17. novembra 1920 v Beogradu zbrani gostilničarji in kavarnarji cele Jugoslavije protestiramo proti oderuškem nalaganju kazni od strani policijskih oblasti za prestopke policijskih ur, ker niso te v nobeni primeri z zadevo storjenega fakta, ter zahtevamo, 1. da se za vsa mesta in kraje izda določba, da je prestopok ali podaljšek policijske ure, kadar je ta neizogiben, plačati po primerni taksii kakor je za podaljšanje policijske ure bila nekđaj uvedena; 2. da se pri določanju policijske ure vsikdar gleda na to, da je med policijsko uro gostilen do policijske ure kavarn 2 uri razlike in 3. da se polurni prestopok t. j. čas za izpraznitev lokalov sploh ne smatra kot prestopok.

Poročilo delegata za Slovenijo na gostilničarskem kongresu v Beogradu dne 17. novembra 1920 v zadevi bolniških blagajn.

Slavni zbor!

Jedna važnih nalog obrtnika je tudi skrbstvo za slučaj boleznii ali onemoglosti svojih služabnikov. Gostilničarske organizacije vseh večjih mest so imele v nekdanji Avstriji svoje lastne blagajne, ki so izborno uspevale in nudile v največje zadovoljstvo podpore svojim pripadnikom - pomočnikom. Po razsulu Avstrije pa je prišlo pri nas tudi do razsula teh vzornih humanitarnih institucij, ki so jih imele posamezne strokovne organizacije. Socialisti so se namreč čutili poklicane planiti na te inštitucije s pretvezo, da le oni sami razumejo socialno skrbstvo in provizorične vlade so temu hrepenenju v nezavednosti pravega položaja pritrdile in dovolile, da so okrajne bolniške blagajne požrle ves prilhranjeni kapital bolniških blagajn strokovnih organizacij in zvekle vse skupaj v eno blagajno, katera naj ima po deželi svoje podružnice. Vodje teh podružnic so po največ pristaši komunistov in njih priganjači.

S takim oropanjem vseh blagajn v Sloveniji so spravili skupaj okrog 2 mi-

lijona kron. Mislilo bi se, da bo tak ogromen kapital že sam zadoščal deloma vzdrževati avanture teh ljudi, ali aparat, ki so ga ustrojili je tako drag, da se dohodki milijonov kar žro in žro. Prizadeti, to je plačevalci neizmerno visokih prispevkov, pa nimajo v celo upravo niti najmanjšega vpogleda, dočim so si prej svoje blagajne sami vodili in urejevali, kakor to veleva zakon.

Prispevke se je zvišalo na tako horrenden način, da delavstvo kar ječi pri plačevanju teh visokih dajatev, a kadar je treba podpore, se postopa do pičice po najstrožjih predpisih, da prav mnogi ne pridejo do svojega prava. Pritožbe ne zaležejo nič. Pomočniški zbori so podali že opetovano ostre pritožbe proti sedanjemu ustroju in proti nesramnemu izrabljanju plačilne moči, koje reprezentira gostilniški stan in proti neznosnim nakladanjem plačil, ki niso v nobenem skladu napram potrebam, ki se pojavljajo pri uslužbenstvu gostilniških obrti. Jasno je namreč, da uslužbenstva v gostilniških obrtih ni primerjati z onim, ki dela v tovarnah, pri stavbah in drugimi težkimi posli, ker gostilniško uslužbenstvo ni izpostavljeno takim štrapacom, je tedaj tudi obolelost za mnogo odstotkov manjša, kot drugega težkega delavstva. Uprava takih institucij pa je malo da ne zastonj, ker pisarniške posle upravlja navadno zadružno uradništvo ali pa člani sami. Podan je tedaj vzrok po zahtevi, da se poda našemu stanu glede socialnega skrbstva te smeri zopet prejšnja avtonomija. Deželna vlada za Slovenijo je to že sama uvidela in v tozadevni seji dne 9. novembra 1920 sklenila, dosedanji sistem razveljaviti. Predlagamo:

Današnji kongres, zbran v Beogradu zahtevaj z ozirom na navedene dejstva podati ministrstvu za socialno skrbstvo predležečo spomenico s prošnjo, da se:

1. vsem že obstoječim zadružnim pomočniškim bolniškim blagajnam koje imajo najmanj 500 članov vrne prejšnja avtonomija in odvzeto premoženje.

2. Vse okrajne bolniške blagajne se morajo zopet vpostaviti na prejšno zakonito stališče, to je osamosvojitii in dobiti prejšnjo avtonomijo s strogim nadzorstvom od strani članov samih.

3. Vlada se pozivlja, da razveljavl dosedanji sistem centraliziranja bolniških blagajn, ker se s takim dragim aparatom zapravlja denar težko trpečega članstva in da se namesto tega ustanovi državna zveza bolniških blagajn, kateri imajo pripadati vse bolniške blagajne kraljevine SHS.

*

Slavni zbor!

V Slovenji imamo poleg mnogo drugih špecialitet, ki vse merijo le na to, kolikor mogoče utesnjevati gostilničarsko obratovanje, tudi te dobrote, da se stanovanjska komisija loteva tudi gostilniških obratov s tem, da prepoveduje dajati lo-

kale v najem rednim gostilničarjem, zaseže nasiloma lokale in jih kljub vsem protestom posestnika oddaja društvom, ki se nazivljejo uradniška menza. Ta društva dobivajo državno podporo in si vzdržujejo s tem svoje kuhinje, koder jemljejo prehrano in dobavljajo tudi pijačo. Ob času, ko je bilo težko dobiti prehrano, si je moral gostilničar dobivati blago pod roko po pretiranih cenah, ako je hotel prehranjevati svoje goste, se tam konkurenčnim menzam ni pripisovalo pomena, sedaj pa, ko je blago lažje za dobiti in ni nikjer pomanjkanja ali zadrege, da bi sleherni gostilničar ne mogel zadostiti še tolikim gostom s prehrano, in to, kakor je dokazano, po primernejši ceni. Smelost tega urada gre še celo tako daleč, da enostavno ukaže zatvoritev gostilničarskega obrata in izročitev ključev, taka nasilstva so se zgodila v Ljubljani v treh slučajih. Zato predlagamo: Današnji občni zbor skleni: 1.) Podati protest na pristojno ministrstvo proti stanovanjskemu uradu v Ljubljani, da isto zasega gostilničarske lokale in s tem obrtnike na cesto meče; 2.) da se ukinejo tozadevne podpore uradniškim menzam, katere s tem državnim sredstvom delajo le konkurenco in neprilike davkeplačujočemu gostilničarstvu, ker uživa vse uradništvo v svrhu lažje prehrane itak primerne doklade.

Književnost.

»Obrtniški koledar za leto 1921.« Izdala in založila »Deželna zveza obrtnih zadrug v Ljubljani«. Povojni čas vzdramil je podjetnost slovenskega obrtnika iz duševne more, v katero ga je zakopala grozna svetovna morija, otopelost duha razblinjuje gorki žar solca svobode, vse kipi, vse vre novega življenja, novih nazorov in misli, duh nove dobe, vstajenja preveva slovensko obrtništvo, ki se popolno zaveda, da more vse svoje duševne in telesne sile vporabiti, da si ustanovi in obdrži one pozicije v silnem svetovnem razmahu, katere mu pristojajo po vrednosti in zaslugi. Kot znak agilnosti zveznega načelstva izšel bode po 7letnem premoru letos zopet prepotreben »Obrtniški koledar za leto 1921« z bogato, raznovrstno vsebino, katero navaja kazalo, številno inseratov samo domačih obrtnikov itd. ki bo dal slovenskemu zavednemu obrtniku priložnost vdejaviti rek »Svoji k svojim«. Glede na izredno velike tiskarske stroške je cena »Koledarju« izredno nizka, samo 15 kron. Vsebine je 94 strani brez inseratov. Oblika pripravna, enaka predvojni, za beležke 32 strani praznega papirja. Knjižica je vezana. Naročila naj se že danes s pošiljativo zneska ali se bodejo s poštnim povzetjem vpošiljale, da ne bode z ekspedicijo zadržka. Posebno se zadrugam priporoča, naj kjer je le mogoče, vpošiljajo naročila za več naročnikov skupaj. Naročila in denar je nasloviti: »Deželna zveza Kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani, Bethovnova ulica 10.« Vsak sloven-

ski obrtnik naroči »Obrtniški koledar za leto 1921.« Kazalo: 1. Predgovor. — 2. Koledar. — 3. Kolkovne listine. — 4. Podrobna določila za kolkovanje listin, spisov, računov itd. — 5. Poštne določbe. — 6. Kovani denar raznih držav. — 7. Mere in uteži. — 8. Preračunjevalne tabele. — 9. Obrestne mere. — 10. Carina. — 11. Maksimalni cenik. — 12. Obrtna banka. — 13. Obrtno nadaljevalne šole. — 14. Vajeništvo, pomočniška preizkušnja in preizkušnje za mojstre. — 15. Bolniška blagajna za mojstre. — 16. Organizacija obrtnih zadrug in društev. — 17. Obligatni pristop obrtnih zadrug k strokovni zvezi obrtnih zadrug. — 18. Razdelitev obrtov. — 19. Gostilničarski obrt in njegovo pravo. — 20. Vinotoč pod vejo. — 21. Stavbne obrti. — 22. Obrtne pravice trgovcev, ki prodajajo storjeno moško, žensko in otroško obleko ter prodajalcev čevljev. — 23. Urad za pospeševanje obrti v Sloveniji. — 24. Seznam strokovnih obrtnih zadrug v Sloveniji. — 25. Statističen pregled obrtov v Sloveniji po skupinah. — 26. Ustanovitev kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. — 27. Rodovnica dinastije Karagjorgjevičev. — 28. Barve vseh evropskih držav in dežel. — 29. Dimnikarski cenik.

Pozor!

Z ozirom na nečuvveno visoke cene steklenine, s katerimi nas trgovci derejo, se je sklenilo dobaviti en vagon vseh vrst steklenic, čaš, vrčkov in tudi cilindrov, ako se oglase zadruge, da bodo gotovo množino tega blaga odvzele za svoje člane, in tudi na posamezne stavimo danes ta poziv, da se po dopisnicah oglase, da bodo potrebno glaževino tu vzeli. S prigrasitvijo prosimo pričeti takoj, da se roba čim prej naroči v tovarni. Cene bodo ravno 100 odstotkov, to je za polovico nižje kakor pa jih pri trgovcih plačujemo. Nudi se torej velikanski prihranek. — Osrednja zveza gostilničarskih zadrug za Slovenijo v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 16.

Jernej Stelè,

:: LJUBLJANA, Sp. Siška ::
priporoča svojo zalogo najboljših

domačih vin

po zmernih cenah.

Zajamčeno pristaa

Ljutomerška in haloška

vina

letnikov 1917, 18, 19 in 20 nudi v vsaki množini po zelo nizkih cenah

Josip Urh

» **veletrgovina z vinom** »
v Ormožu.

Mesarji, pozor!

Prilična hiša z mesnico in mesarskim orodjem, klavnica, hladilnica, sušilnica, pralnica, šupa in drvarnica, hlev itd. se proda na periferiji večjega mesta v Sloveniji. Pojasnila daje Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5.

Zalogo VINA

izvrstnega, dolenskega, hrvatskega, banaškega, priporoča tovarišem gostilničarjem **Franc Kuralt**, gostilničar v Kranju.

VINO

iz leta 1919 bilo in rdeče, kakor tudi žganje, slivovko in tropinovec ima za oddati **Janko Karlovšek Smarjeta, Dolenjsko.**

Papirne obrisače

(servijete), jedilno orodje, zobotrebce, košarice za jed, orodje, papir in stročnice za cigarete, razno drobnarijo, potne košare, pletarske izdelke itd., itd. priporočata na drobno in debelo

BALON & ROSINA

MARIBOR, Grajski trg 3.

Prva jugoslovanska prometna pisarna LJUBLJANA

Dalmatinova ulica št. 3, I.

Reklamacije, revizija tovornih listov, trgovska špedicija :: in gospodarski :: promet.

Naznanilo!

Cenj. občinstvu ter vsem turistom vljudno naznanjam, da sem otvoril gostilno in prenočišče v Stražišču pri Kranju.

Točil bom vedno najboljša pristna vina vseh vrst, preskrbljeno bo za vsakovrstna gorka in mrzla jedila, ker je v hiši dobro vpeljana mesarija in prekajevalnica.

Za solidno postrežbo jamči

Anton Križnar,
posestnik in gostilničar.

Proda se

decimalna in centimalna tehnica

cementirani na 500 kg, po ugodni ceni pri Antonu Križnarju, trgovcu in gostilničarju v Stražišču pri Kranju.

Tovariši!

Izboljšajte si svoj obrat s pivom Delniške pivovarne v Laškem, koje prekaša danes vse te vrste izdelke na našem ozemlju. Naročila sprejema založništvo v Ljubljani, Gosposvetska cesta 16 (Zvezina pisarna).

AVGUST AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

Zaloga raznovrstnega namizja 242
za gostilne, hotele in kavarne.

Vino, belo in rdeče

izborne kakovosti v vsaki množini po primerni ceni nudi

Fran Jakovac, Jaska.

Zastopnik.

Ivan Lovšin, Ribnica.

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino
trrdka Ljubljanska industrija
probkovich zamaškov

Jelačin & Ko. Ljubljana.

VINO

staro in novo v vsaki količini,
jako dobre kakovosti in zmernih
cen prodaja

Ladislav Pollak, Jaska, Hrvatska.

I. kranjska tovarna mineralnih
vodá, sodavice i. t. d.

Ljubljana, Slomškova ulica šte. 27

priporoča:

sodavico, pokalice, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne sadne pijače v pat. steklenicah: jagodovec, nektar, kristalno citronado, jabolčni biser.

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

Ekstrakt

za

sadni punč.

Ia kvalitete umetno s saharinom oslajen da z vročo vodo izorno pijačo. Okus in vonj pravega punča. Sladkorja ni potreba. Pošilja se od 5 kg naprej po K 10.— kilogram.

ADOLF TOSEK, Praga
Kral. Vinogradi šte. 1274/G.

Raznovrstno

rudninsko vodo

priporoča

A. ŠARABON v Ljubljani.

Glavna zaloga rudninske vode in špecorijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!

Vinometre „Bernatot“. — Asbestov bombaž in prašek. — Eponit. — Francosko želatino. — Lipovo oglje. — Marmornat prašek. — Modro galico. — Natrijev bisulfit. — Ribji mehur. — Spansko zemljo. — Tanin. — Zveplo na asbestu. — Žveplo v prahu. — Limonovo kislino — Vinsko kislino. — Soda bikarbono. — Strupa proste barve itd.

ima v zalogi po najnižji ceni

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Zidovská ulica 1.

Z vsemi v špecerijsko in delkatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje trrdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Velepražarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk
Fr. Kollmann
 v Ljubljani
 dovolj gostilničarjem in ka-
 varnarjem pri večji naročbi
 izdatno znižane cene.

A. Bajec
 cvetlični salon
 Pod Trančo 2
 vrtnarija
 Tržaška cesta 34
 v Ljubljani.

Mazilo zoper „Srbežico“ garje,
 lišaje za ljudi in živino, stane
 en lonček 8 K, po pošti 10-50 K.
 Mazilo je belo, ne smrdi, ne
 maže perila. — Dobi se v
 lekarni

Trnkoczy, Ljubljana.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepic
 Spodnja Siška št. 256
 priporoča p. n. gostilničarjem svojo
 veliko zalogo zajamčeno naravnih
 vin iz dolenjskih, goriških, istrskih
 in štajerskih vinskih gorc.
 Telefon št. 262.

Slivovko
 tropinovec
 rum
 cognac-medicinal
 razne fine likerje

:: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča tvrdka ::

Gregorc & Verlič
 Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

SODE

vseh velikosti, za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito
 izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo,
 vse solidna in trpežna izdelava.
 Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila
 po najnižjih cenah.
 Zaloga sodov ter sodarskega lesa.

Franjo Repič

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolezijska ulica št. 18

Jakob Zalaznik

pekarija, slaščičarna in
 kavarna

Stari trg 21

se priporoča sl. občinstvu
 posebno z dežele

na zajutrk.

Posredovalnica za službe
 gostilničarske zadrage v Ljubljani
 Marije Terezije cesta št. 16

posreduje brezplačno
 za vse službo iščočo

: v gostilničarskem obrtu :
 Gospodarji iz Ljubljane plačajo 60 v,
 z dežele 1 K.

Tovariši gostilničarji! Poslu-
 žujte se te ugodne prilike!

Največja slovenska hranilnica
Mestna hranilnica ljubljanska
 Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

je imela koncem leta 1918 vlog . . . K 80.000.000—
 rezervnega zaklada „ 2.500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik
 Za varčevanje ima vpeljane lične
 domače hranilnike.

**Hranilnica je pupi-
 larno varna.**

Dovoljuje posojila na zemljišča in po-
 sloplja proti nizkemu obrestovanju in
 obligatornemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno
 Kreditno društvo.

Vinska trgovina Ant. Müllerja v Domžalah

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih
 vin iz dolenjskih, hrvaških in štajerskih vinskih gorc ter
 zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.

Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

Pristni brinjevec

se dobi po primerni ceni pri

Franc Švigelju na Bregu
 pošta Borovnica, Kranjsko.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani
 (Spodnja Siška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:
marčno, dvojno marčno in izvozno
pivo v sodčkih in steklenicah.

Dobé se tudi tropine in sladne olme, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.

Prva jugoslovanska prometna pisarna LJUBLJANA

Dalmatinova ulica št. 3, I.

Reklamacije, revizija tovarnih listov, trgovska špedicija :: in gospodarski :: promet.

Naznanilo!

Cenj. občinstvu ter vsem turistom vljudno naznanjam, da sem otvoril gostilno in prenočišče v Stražišču pri Kranju.

Točil bom vedno najboljša pristna vina vseh vrst, preskrbljeno bo za vsakovrstna gorka in mrzla jedila, ker je v hiši dobro vpeljana mesarija in prekajevalnica.

Za solidno postrežbo jamči

Anton Križnar,
posestnik in gostilničar.

**Proda se
decimalna in centimalna
tehtnica**

cementirani na 500 kg, po ugodni ceni pri Antonu Križnarju, trgovcu in gostilničarju v Stražišču pri Kranju.

Tovariši!

Izboljšajte si svoj obrat s pivom **Delniške pivovarne v Laškem**, koje prekaša danes vse te vrste izdelke na našem ozemlju. Naročila sprejema založništvo v Ljubljani, Gosposvetska cesta 16 (Zvezina pisarna).

AVGUST AGNOLA
Ljubljana, Dunajska cesta 13.
Zaloga raznovrstnega namizja 242
za gostilne, hotele in kavarne.

Vino, belo in rdeče

izborne kakovosti v vsaki množini po primerni ceni nudi

Fran Jakovac, Jaska.

Zastopnik.
Ivan Lovšin, Ribnica.

Zamaške

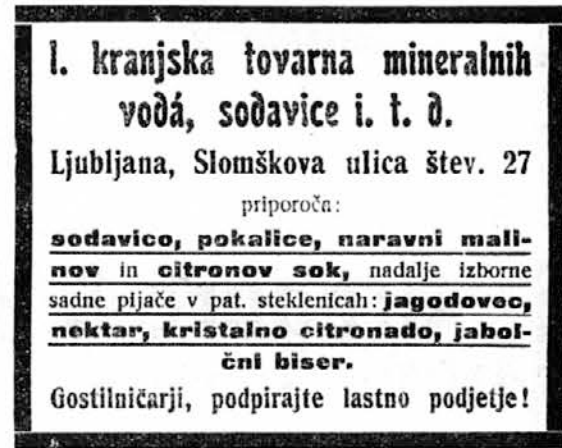
nove in stare, kupi vsako množino
trdka Ljubljanska industrija
probkovih zamaškov
Jelačin & Ko. Ljubljana.

VINO

staro in novo v vsaki količini,
jako dobre kakovosti in zmernih
cen prodaja

Ladislav Pollak, Jaska, Hrvatska.

I. kranjska tovarna mineralnih
vod, sodavice i. t. d.
Ljubljana, Slomškova ulica šte. 27

priporoča:

sodavico, pokalice, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne sadne pijače v pat. steklenicah: jagodovec, nektar, kristalno citronado, jabolčni biser.

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

Ekstrakt za sadni punč.

la kvalitete umetno s saharinom oslajen da z vročo vodo izborno pijačo. Okus in vonj pravega punča. Sladkorja ni potreba. Pošilja se od 5 kg naprej po K 10— kilogram.

ADOLF TOSEK, Praga
Kral. Vinogradi šte. 1274/G.

Raznovrstno rudninsko vodo

priporoča

A. ŠARABON v Ljubljani.

Glavna zaloga rudninske vode in špecerijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!

Vinometre „Bernatot“. — Asbestov bombaž in prašek. — Eponit. — Francosko želatino. — Lipovo ogleje. — Marmornat prašek. — Modro galico. — Natrijev bisulfit. — Ribji mehur. — Spansko zemljo. — Tanin. — Zveplo na asbestu. — Žveplo v prahu. — Limonovo kislino. — Vinsko kislino. — Soda bikarbono. — Strupa proste barve itd.

ima v zalogi po najnižji ceni

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Z vsemi v špecerijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje trdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Velepražarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk
Fr. Kollmann
 v Ljubljani
 dovolj gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi
 izdatno znižane cene.

A. Bajec
 cvetlični salon
 Pod Trančo 2
 vrtnarija
 Tržaška cesta 34
 v Ljubljani.

Mazilo zoper „Srbečico“ garje, lišaje za ljudi in živino, stane en lonček 8 K; po pošti 10-50 K. Mazilo je belo, ne smrdi, ne maže perila. — Dobi se v lekarni

Trnkoczy, Ljubljana.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepic
 Spodnja Siška šte. 256
 priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.
 Telefon št. 262.

Slivovko
tropinovec
 rum
cognac-medicinal
razne fine likerje
 :: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča tvrdka ::
Gregorc & Verlič
 Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

SODE
 vseh velikosti, za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo, vse solidna in trpežna izdelava. Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila **po najnižjih cenah.** Zaloga sodov ter sodarskega lesa.
Franjo Repič
 sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolezijska ulica št. 18

Jakob Zalaznik
 pekarija, slaščičarna in kavarna
Starl trg 21
 se priporoča sl. občinstvu posebno z dežele
na zajutrak.

Posredovalnica za službe
 gostilničarske zadrage v Ljubljani
 Marije Terezije cesta šte. 16

posreduje brezplačno za vse službo iščoče
 : v gostilničarskem obrtu :
 Gospodarji iz Ljubljane plačajo 60 v, z dežele 1 K.

Tovariši gostilničarji! Poslužujte se te ugodne prilike!

Največja slovenska hranilnica
Mestna hranilnica ljubljanska
 Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Je imela koncem leta 1918 vlog . . . K 60,000,000—
 rezervnega zaklada 2,500,000—

Sprejema vloge vsak delavnik
 Za varčevanje ima vpeljane lične **domače hranilnike.**

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatornemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno **Kreditno društvo.**

Vinska trgovina Ant. Müllerja v Domžalah
 priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, hrvaških in štajerskih vinskih gorc ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.
 Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

Pristni brinjevec
 se dobi po primerni ceni pri
Franc Švigelju na Bregu
 pošta Borovnica, Kranjsko.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani
 (Spodnja Siška)
 priporoča svoje izborne izdelke, kakor:
marčno, dvojno marčno in izvožno pivo v sodčkih in steklenicah.
 Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.